

Satu Taavitsainen sd

Kirjallinen kysymys lapsen päivähoito-oikeuden rajaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Varhaiskasvatustuksen muutokset tulivat voimaan 1.8.2016. Laki takaa kaikille lapsille varhaiskasvatusta 20 tuntia viikossa kunnallisessa tai yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen on, jos huoltajat työskentelevät kokoaikaisesti tai opiskelevat päätoimisesti tai toimivat yrittäjinä.

Oikeus enintään 20 tuntia viikossa järjestettävään varhaiskasvatukseen on silloin, kun toinen vanhemmista on kotona äitiys-, isyys- tai hoitovapaalla tai kotihoidon tuella tai on työtön työnhakija sen jälkeen, kun työttömyys on kestänyt kaksi kuukautta, tai vanhempi on eläkkeellä, vuorotteluvapaalla tai lomautettuna.

Harkinnanvarainen oikeus 20 tuntia laajempaan varhaiskasvatukseen voi tulla kyseeseen lapsen tai perheen tarpeesta johtuvasta syystä. Laajempi tarve määritellään erikseen lapsen ja perheen tilanteen mukaan, ja se voi tarkoittaa esimerkiksi 25:tä tai 30:tä tuntia viikossa. Tällaisia tilanteita voi olla vanhemman osa-aikaisen tai väliaikaisen työssäkäynnin, työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen tai muun vastaavan syyn vuoksi tai lapsen kehityksen, tuen tarpeen tai perheen olosuhteiden takia.

1.8.2016 alkaen kunnissa on tulkittu uutta lakia, ja on tullut ilmi tapauksia, joissa lapsen päivähoito-oikeutta on rajattu tilanteissa, jossa perheessä on kaksi kokoaikatyössä käyvää huoltajaa, joista toinen on joutunut sairauslomalle ja on näin ollen kotona. Vanhempaa on pyydetty toimitamaan päivähoitoon lääkärin lausunto, josta käy ilmi, jos ei ole kykenevä hoitamaan lastaan kotona klo 12:n jälkeen, vaan tarvitsee kokopäivähoidon lapselleen sairauslomansa aikana. Näin, vaikka huoltajan työelämästatus on "kokoaikatyössä".

Lisäksi kunnista kuuluu sellaista viestiä vanhemmilta, että päiväkodit asettavat tarkkoja kellon-aikoja, jolloin täysiaikaisen päivähoito-oikeuden menettäneet lapset saavat olla päiväkodissa. Esim. että sellainen lapsi, joka on 20 h viikossa, on haettava klo 12 tai lapsi on haettava klo 15. Päivähoidon perustehtävä on edistää lapsen etua ja tukea perheiden jaksamista. Kaikista kellonajoista tulisi mielestäni neuvotella perheiden kanssa ja sovitella niin, että se sopii perheille myös kuljetusten ja perheen arjen kannalta ja että lapsi varmasti saa tuona aikana laadukasta varhaiskasvatusta, ruokaa ja leikkiä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 414/2016 vp

Onko ministerin mielestä oikein, että kokoaikatyössä olevien huoltajien lapsilta rajataan päivähoito-oikeutta, jos huoltaja jää sairauslomalle? Kuinka pitkää sairauslomaa päivähoiton rajaaminen koskee? Alkaako rajaaminen heti ensimmäisestä sairauslomapäivästä?

Onko ministerin mielestä päiväkodeilla oikeus vaatia lapsen huoltajalta työterveyslääkärin lausuntoa hänen sairaudestaan toimitettavaksi päivähoitoon? Jos lausuntoa ei toimiteta, niin onko oikein rajata lapsen päivähoito-oikeutta siten, että lapsi pitää tulla hakemaan klo 12 päivähoidosta?

Jos ministerin mielestä on oikein, että huoltajien tulee toimittaa päiväkotiin lääkärinlausuntoja, jotka sisältävät usein arkaluonteista tietoa, jota perheet eivät halua koko henkilöstön tietoon, niin kuinka ministeri on ohjeistanut salassapitovelvollisuuden ja sen, tulevatko lääkärinlausunnot vain johtajan käyttöön ja miten niitä säilytetään?

Onko ministerin mielestä oikein, että päiväkodit asettavat kellonaikoja, jolloin lapsen päivähoito-oikeus katkeaa, esim. klo 12 tai klo 15, jolloin lapsi on haettava?

Onko ministerillä yleiskuvaa siitä, miten kunnat ovat alkaneet soveltaa 1.8.2016 voimaan tullutta päivähoito-oikeutta rajaavaa lakia? Kohdellaanko lapsia yhdenvertaisesti eri puolilla Suomea?

Helsingissä 25.8.2016

Satu Taavitsainen sd